

Edini slovenski dnevnik
- v Zedinjenih državah :-
- - -
Velja za vse leto . . \$3.00
Za pol leta \$1.50

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The only Slovenian Daily
- in the United States. :-
- - -
Issued every day except Sundays
- and Legal Holidays. :-
- - -
- 50.000 Readers. :-

TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT.

Entered as Second-Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT

NO. 270. — ŠTEV. 270.

NEW YORK, THURSDAY, NOVEMBER 16, 1916. — ČETRTEK, 16. NOVEMBRA, 1916.

VOLUME XXIV. — LETNIK XXIV.

Vse vojskujoče se države je spravila vojna v zadrego.

POROČA SE, DA BODO DOBILI NA ANGLEŠKEM "DIKTATORJA" ZA HRANO. — PRIPRAVE ZA DOLGO VOJNO. — VSI SO PRIPRAVLJENI BITI BOJ DO KONCA. — V NEMČIJI BO MOBILIZIRANIH 80,000,000 OSEB.

Berlin, Nemčija, 15. novembra. — Danes se je v Nemčiji vsi pogovori vrtijo okoli mobilizacije civilnega ljudstva, katerega namerava Nemčija prijeti v teku najkrajšega časa. Ljudje pravijo, da bo s tem Nemčija postala podobna državam v starih dobah, ko so živele le za boj in nič za drugega.

In še nikdar se ni toliko govorilo o miru kot ravno zadnja dva tedna, ko je vlada prijeti delati velikanske priprave za nadaljevanje vojne. Veliko se govorji o miru, toda niti najmanjšega znamenja ni, da bi ljudstvo zahtevalo mir, kajti cel narod je prepričan s takim patriotizmom, da je popolnoma na strani vlade in Hindenburga.

Vsi si želijo čimprej miru, toda "ne prej, da bo sovražnik str".

Danes je med nemškim narodom le trden sklep nadaljevanje vojne do "končne zmage", toda onega navdušenja, ki ga je bilo opaziti nekoč, ni več.

Niti najmanjšega dvoma ni, da se bo cel nemški narod kot eno odzval klicu Hindenburga, ki potrebuje še več milijonov mož, in klicu Ludendorfa, ki pravi, da je treba več municie. Hindenburg in Ludendorf sta danes poveljnika nemških armad, toda obenem imata tudi diktatorsko moč nad celim nemškim narodom. Narod jima sledi kot hočeta. Ta dva moža se zdaj imenujejo "organizatorji zmage".

Popolnoma sigurno je, da bo imel Hindenburg v par dneh pod svojim poveljstvom okoli 80,000,000 oseb, ki se bodo borile na fronti ali pa bodo delale, da se bodo mogle druge boriti na bojiščih in — "uničevati sovražnika". (Pri 80,000,000 so gotovo tudi Avstrije všteti. Op. ured.)

Hindenburg in Ludendorff bo podrejen general Groener, bivši šef vojaških železnic, ki bo moral delati tako kot mu bosta naročila ona dva. — General Groener je znan kot eden največjih birokratov. On bo imel zdaj pod svojo kontrolo vso vojno industrijo, katero je zdaj kontroliralo vojno ministrstvo, potem bo pod njegovim nadzorstvom vse razširjanje industrije; razume se, da bo pod njegovim nadzorstvom tudi vse delavstvo.

Prisilna nevojaška, ki je pravzaprav vojaška služba, se bo tiskala v veliki meri tudi žensk.

Nekateri pravijo, da bo vsled tega koraka nemške vlade demokracija zelo napredovala, kajti zdaj ne bodo šli na delo samo oni, ki bodo vsled slabih razmer prisiljeni, temveč bodo morali vsi, ne oziraje se na njihov finančni oziroma socialni položaj.

Vsakega moža in vsako ženo se bo postavilo na tako delo, za katrino je najbolj sposoben, oziroma sposobna, tako, da bo mogel vsak "pomagati domovini", kolikor bo najbolj mogel.

London, Anglija, 15. novembra. — Walter Runciman, predsednik obrtniškega boarda, je danes naznanih v parlamentu, da se bo v najkrajšem času imenovalo takozvanega "diktatorja", ki bo imel popolno oblast nad vsemi zalogami hrane v deželi.

To korak, ki ga namerava vlada v kreniti, bo kot pravijo le začesen, toda, ako ne bo drugače kazalo, bo tudi za daljčesa.

Runcimanov govor znači, da se vlada boji, da ne bi prijeti primanjkovati hrane, vsled česar je prijeti gledati na to, da se to preduje po prepozno, prepreči.

Vkrenilo se bode tudi proti raznim razkošnostim, ki so še ostale iz mirnih časov.

Runcimanov govor je našel v celiem parlamentu veliko odobranja. Sir Edward Carson je v imenu opozicije rekel, da je pripravljen cel parlament vladu dovoliti vse, kar namerava storiti v tem oziru.

Predsednik obrtniškega boarda je omenjal v svojem govoru, da je potreba, da se kaj takega vkrene, kajti dovozjanje hrane je v zvezi z vedno večjimi zaprekami in težkočami.

London, Anglija, 15. novembra. — Runcimanov govor v parlamentu je napravil v Londonu velike senzacije. Vse časopisje je prineslo njegova izvajanja v posebnih izdajah in pristavilo tudi svoje komentarje.

Listi se strinjajo. Pravijo, da je to potreba, da bo mogoče vojno uspešneje nadaljevati in priboriti si končno zmago.

Nekateri časopisi so tudi pisali, da bi mogla vlada pozivati ljudstvo, da bi prijeti gledati na to, da bi se več pridelalo, kajti potem ne bi bilo treba biti Angliji tako odvisni od uvoza.

Pariz, Francija, 15. novembra. — Vlada bo vkrenila korake, ki se tičajo večje vojne ekonomije. Poleg omejitve pri uživanju hrane, se bo uvedlo tudi, da se bo prej zapiralo trgovine, gledišča in kavarne, kajti s tem se bo prihranilo veliko premoga, kakor tudi druga materiala.

Nekateri pravijo celo, da namerava vlada v kratkem uvesti za nekaj časa "dneve brez mesa".

Berlin, Nemčija, 15. novembra. — Pred par dnevi je nemški tajnik za zunanje zadeve povedal skupini ameriških časnikiarjev, da se ni dalo submarinskim poveljnikom nobenih novih naročil, temveč, da je vse postarem, in to je, da bodo nemški submarine potopili vsak parnik, bodisi neutralen, bodisi sovražen, ako bo vozil vojni kontraband.

Isto mnenje je izrazil tudi podtajnik za zunanje zadeve. Zimmerman. On je odločno zanikal, da potapljam nemški submarine neutralske ladje iz sovražstva do nevralcev, temveč le iz obrambnih namenov, kajti neutralske ladje vozijo Angliji in njenim zaveznikom municijo in material, ki se ga potrebuje v deželi v vojnih časih, kar je po sklepaju Nemčiji.

Nemški submarine bodo potopili vsak neutralen parnik, ki bo vozil kontraband, razume se, da bodo prej vse ljudi spravili na varno, — je rekel nemški diplomat.

Pariz, Francija, 15. novembra. — V Parizu bodo kmalu na cestnih železnicah zaposljene same ženske. Policijski prefekt je izdal dovoljenje, da jih lahko sprejmejo v službo vse železnic.

Sest parnikov je postal štev sub-

marinov.

T. R. hoče mir.

London, Anglija, 15. novembra. — Lloydova agencija danes poroča, da so nemški submarine potopili znotrešnjost sest parnikov v enem samem dnevu, med temi je bilo tudi tro-

je nevralnih.

Teddy Roosevelt se nahaja te-

dni v zelo neprijetnem položaju.

Ni za dne, da ne bi imel na glavi par vsiljivih časnikiarjev.

Včeraj je enemu rekel, da ga naj pusti pri miru, da nima ničesar reči, da misli par mesecov popolnoma molčati.

Zahodna fronta.

Nemci napadajo francoške postojanke. — Francozi vzdružujejo. — Angleški uspehi. 5678 vjetnikov.

London, Anglija, 15. novembra. Kljub temu, da so Nemci dovezli zadnje tri velike poraze, ki so jih povzročili Angleži, so zoper priceli v ofenzivo na obeh straneh reke Somme, namreč na francoske postojanke.

Francozi so napade uspešno obdržali v povzročili sovražniku nemške izgube.

Na točkah, kjer so Nemci danes vprizorili svoje napade, so bile francoške postojanke tri dni pod hudem nemškim ognjem.

Dasi so Nemci zelo razbili francoške postojanke, so bili Francozi vendar v stanju vzdržati vse napade in jih odbiti.

Angleško uradno poročilo se daje glasi, da so v vseh teh ljudih bojih, v katerih so Angleži napredovali, angleške čete vjele 5678 nemških vojakov.

Železnice.

Trije največji železniški sistemi so vložili tožbe. — Pravijo, da 8-ur. na postava ni ustavnega.

Trije največji železniški sistemi so vložili tožbe. — Pravijo, da 8-ur. na postava ni ustavnega.

Trije največji železniški sistemi so vložili tožbe. — Pravijo, da 8-ur. na postava ni ustavnega.

Trije največji železniški sistemi so vložili tožbe. — Pravijo, da 8-ur. na postava ni ustavnega.

Trije največji železniški sistemi so vložili tožbe. — Pravijo, da 8-ur. na postava ni ustavnega.

Trije največji železniški sistemi so vložili tožbe. — Pravijo, da 8-ur. na postava ni ustavnega.

Trije največji železniški sistemi so vložili tožbe. — Pravijo, da 8-ur. na postava ni ustavnega.

Trije največji železniški sistemi so vložili tožbe. — Pravijo, da 8-ur. na postava ni ustavnega.

Trije največji železniški sistemi so vložili tožbe. — Pravijo, da 8-ur. na postava ni ustavnega.

Trije največji železniški sistemi so vložili tožbe. — Pravijo, da 8-ur. na postava ni ustavnega.

Trije največji železniški sistemi so vložili tožbe. — Pravijo, da 8-ur. na postava ni ustavnega.

Trije največji železniški sistemi so vložili tožbe. — Pravijo, da 8-ur. na postava ni ustavnega.

Trije največji železniški sistemi so vložili tožbe. — Pravijo, da 8-ur. na postava ni ustavnega.

Trije največji železniški sistemi so vložili tožbe. — Pravijo, da 8-ur. na postava ni ustavnega.

Trije največji železniški sistemi so vložili tožbe. — Pravijo, da 8-ur. na postava ni ustavnega.

Trije največji železniški sistemi so vložili tožbe. — Pravijo, da 8-ur. na postava ni ustavnega.

Trije največji železniški sistemi so vložili tožbe. — Pravijo, da 8-ur. na postava ni ustavnega.

Trije največji železniški sistemi so vložili tožbe. — Pravijo, da 8-ur. na postava ni ustavnega.

Trije največji železniški sistemi so vložili tožbe. — Pravijo, da 8-ur. na postava ni ustavnega.

Trije največji železniški sistemi so vložili tožbe. — Pravijo, da 8-ur. na postava ni ustavnega.

Trije največji železniški sistemi so vložili tožbe. — Pravijo, da 8-ur. na postava ni ustavnega.

Iz konvencije.

150 resolucij je bilo sprejetih in izvršenih odborom. — Industrijske te na Doiranški fronti. — Vroč spopadi ob reki Černi.

Baltimore, Md., 15. novembra. — Sprejetih in preloženih je bilo 150 resolucij in delo odborom. — Ameriške delavške federacije je pričelo. Federacija je imela danes zjutraj prav kratko sejo, ki je dovolila odborom, da se razidejo vsak na svojo stran in prične z resnim delom. Jutri se bodo bodo čitali prvi razredni.

Pariz, Francija, 15. novembra. — O bojih v Macedoniji je bilo danes sledete uradno razglaseno:

Boji ob reki Černi so se zopet obnovili. Srbi so bili uvelodi dne 13. novembra novo ofenzivo, ki je tako dobro uspelo. Nemci in Bolgari so začeli koncentrirati svoje čete južno od Doiran. Zaveznički jih ne prestano obstreljujejo. — Bolgari in Nemci se bodo pripravljajo na novo ofenzivno prodiranje.

Pariz, Francija, 15. novembra. — Reuterjeva brzjavna agentura je dobila iz Petrograda poročilo, da so dobili diplomatični zastopniki Rusije v vseh onih državah, kjer so akreditirani, povelje, izdati sledete proklamacije:

Nemške in avstrijske vojne oblasti v Varšavi in Lubljanu so proklamirale nekako neodvisno Poljsko. — Nameravali so zružiti vse Poljake, ne pa samo onih, ki prebivajo na rusko-poljskem.

Nemci pravijo, da je bilo odgovor na to, da so bili uvelodi dne 13. novembra novo ofenzivo, ki je tako dobro uspelo. Nemci in Bolgari so začeli koncentrirati svoje čete južno od Doiran. Zaveznički jih ne prestano obstreljujejo. — Bolgari in Nemci se bodo pripravljajo na novo ofenzivno prodiranje.

London, Anglija, 15. novembra. — Reuterjeva brzjavna agentura je dobila iz Petrograda poročilo, da so dobili diplomatični zastopniki Rusije v vseh onih državah, kjer so akreditirani, povelje, izdati sledete proklamacije:

Ruska carska vlada proti temu odločno protestira. To je novo prekršenje mednarodne in s prisego potrjene pogodb.

Ruska carska vlada izjavlja, da spada Rusko Poljsko že vedno pod Rusijo ter da morajo biti prebivalci tega ozemlja zvesti ruskemu carju, kateremu so prisegli zvestobo.

Petrograd, Rusija, 15. novembra. — Rusija je že takoj začetkom vojne nameravala proglašiti poljsko neodvisnost, in sicer na sedanjem Rusko Poljskem, onim delom nemškega ozemlja, kjer prebivajo Poljaki ter v Galiciji in Bukovini. Ta avtonomija bi bila pod ruskim nadzorom. Avstrija in Nemčija sta samo zato proglašili Poljsko za svobodno, da bi ojačili svojo armado.

Avstrija in Nemčija sta zavzeli Rusko Poljsko. To orlikovo sta izkoristili in osvojili novo poljsko kraljevino, ki bo čisto pod uplivom Nemčije in Avstrije. Neumno bi bilovao govoriti o pravi svobodi Poljakov. Delati b

"GLAS NARODA"

(Slovenian Daily.)

Owned and published by the

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(a corporation.)

FRANK SAKSER, President,

LOUIS BENEDIK, Treasurer

Place of Business of the corporation and addresses of above officers:
62 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

Na celo let velja list na Ameriko in	Za pol leta za mesto New York.....	2.00
Canado.....	Za Evropo za vse leta.....	4.50
pol leta.....	Za Evropo za pol leta.....	2.25
celo leto za mesto New York.....	Za Evropo za četr leta.....	1.70

'GLAS NARODA' izhaja vsak dan izvzemlj nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA"

("Voice of the People")

Begled vsake day except Sundays and Holidays.

Subscription yearly \$3.00.

Advertisement on agreement.

Dopisni brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo.

Dinar naj se bi govoril poslužiti po — Money Order.

pri spremembki kraja naravnikov prosim, da se nam tudi prejmejo kavalne naznani, da hitreje najdemo naslovnik.

Dopisom in poslužitvam naredite ta naslov:

"GLAS NARODA"

New York City.

Telefon 4887 Cortlandt.

Besede in delo.

Ljudje so se vsega naveličali, postali so čisto — apatični.

Evropska vojna je po njihovih mislih nekaj, kar je daleč v daljavi, vojni dogodki so čisto nekaj vsakdanjega, kar je nevredno vpoštevanja.

Tako tudi časopisi. Sprva je bilo zavzetje vsake najmanjše francoske vasi priobčeno z velikimi črkami na prvi strani, zdaj se pa le v malih dnevnih novicah omenja, da je padlo pri zavzetju te ali one pozicije pet ali desetinoč mož.

Če smo se mi že naveličali vojne, kako jo morajo biti sisti še oni, ki so v njenem okrilju in v neprestanem stiku žno!

Casopisi poročajo z večjim veseljem o raznih umorih in tatvinah kot pa o splošnem klanju, ki napoljuje skoraj ves stari svet.

Ničesar mikavnega nima več vojna na sebi, ničesar zanimivega.

Saj je tudi res. Človeku, ki je bral poročilo o padcu ene trdnjave, se ne bo poljubilo brati poročil o padcu desetih ali dvajsetih.

Ko smo vprvič slišali, da je padlo tisoč mož, smo se zdrznili. Tisoč mož! — To je lepo število, to je velika škoda!...

Pozneje smo nekaj časa šteli in računali izgube. Ti soč in še tisoč in še tisoč... Prva država je uničena, druga je uničena, tretja je uničena.

Zanimanja je bilo vedno manj. In če bi prišlo poročilo, da je cela Avstrija opustošena, da so natančno določeni dnevi, ko bo prebivalstvo lakote pomrlo, bi se vsak spomnil najprej svojih sorodnikov in znancev, potem bi pa rekel:

— Seveda, vojna je! Saj ni čuda, da že prej niso pomrli!...

O enem samem umoru, ki se izvrši v kakem temnem predmestju, pišejo zdaj časopisi cele kolone. Natančno naznani, kje je stal morilec, kje je bila žrtev in s čem jo je lopnil morilec po glavi.

Včasih se tudi pripieti, da morilec linčajo, da ga pobijo s kamenjem oziroma da ga obesijo na prvo drevo, ki ga dobijo. Poročil ni ne konca ne kraja. O morilčevi materi pišejo in o otrocih, če jih je imel.

In zatem pridejo zdravniki, ki na podlagi raznovrstnih opazovanj sklepajo, če bodo otroci ravno tako morilci kot je bil.

Tega smo vajeni, to nas zanima. En sam umor je z nas veliko večjega pomena, kot so bila zadnje leto vse evropska grozdejstva.

Najbrže je naša pamet preslaba, da bi mogla pojmeti razloček med enim in med tisočerimi umori.

— In ta dežela nam je sovražna — pravijo nekateri, — vse naj počnejo, da bo konec in mir.

Ali pa: — Samo petsto so jih! To ni nič. Zakaj niso šli drugače, da bi jih obkolili in vse potokli?

Tako se prepričajo doma pri peči ali pri časi vina.

Tudi pri nas je bilo isto. Skoraj celo leto niso mogli ljudje pozabiti, da so na svete Ane dan žandarji vlekli iz cerkve naše ljudi, da so jih kot živino spravili v vagone in poslali na bojišče.

Ko so časopisi poročali, da je par avstrijskih polkov, ki sestoji skoraj iz samih Slovencev, popolnoma uničenih, so ljudje malo zakleli in so slednjici izjavili, da ni res.

Zdi se nam, da je bil prinesel naš list prvi to vest.

Še mesec zatem smo dobivali pisma, v katerih so nam dragi rojaki očitali, da ne ljubimo svoje domovine, ker privoščimo bratom — smrt. Očitali so nam, da držimo z zavezni, torej s sovražniki Avstrije in Nemčije.

Toda sčasoma se je vse lepo poleglo. Danes se več nikdo ne zmeni, kaj se dogaja, koliko je smrti in kakšno je stradanje.

Vsek misli sam pri sebi: — Samo da je meni dobro, kaj me briga. Cesar naj plača, cesar naj povrne škodo, ker jo je on povzročil in zadrivil. Država je gnala v klanje svoje ljudi, država naj skrbi zanje, če so bili slučajno samo ranjeni in ne ubiti.

Tako začetkom smo začeli zbirati za slovenske revolje in če bi šlo takoj naprej, kot je šlo začetkom, bi bili že precej nabrali.

Pologoma je pojenjalo navdušenje in žnjim vred radodarnost.

Počasi je vse skupaj zaspalo. Čimmanj je bilo poročil iz starega kraja, temmanj denarja je prihajalo v skupno blagajno.

Ir zdaj ko ni nobenega poročila, tudi dolarjev ni!

Lotili smo se tako priljubljene politike vztrajnega čakanja. In čakali bomo, da bomo pričakali konca.

Tedaj, ko bo konec, ko bo naša dolžnost šteti, bomo še začeli nabirati.

Mogoče bodo pa naša sreca sploh tako zakrnjena, da niti pobirali ne bomo, da niti pomagati ne bomo hoteli?

Vsakovrstne nenavadne stvari se dogajajo v tem težkem času. Zakaj bi se to ne zgodilo?

V besedah smo junaki, taki junaki, da jih nikdo ne nadzira.

To se je večkrat izkazalo, prav posebno pa tedaj, ko je bilo treba začeti s kakim resnim delom.

Weiss je dejal, da je v Clevelandu okoli tisoč ljudi, ki delajo proti tej postavi.

"Vinski trgovci so v isti vrsti kot trgovci z žganjem", je dejal Mr. Weiss. "Postava pravi, da ima privatna družina izdelati 200 galon vina na leto za lastno potrošnjo, toda niti galon voč, niti ga ne sme prodajati, če ni družina bondana in registrirana. Večina ljudi, ki kršijo to postavo, so tuječi. Nekateri izmed teh izdelajo na tisoče galon vina vsako leto. Potem to vino prodajajo svojim sosedom in boarderjem; toda protipostavno je vino prodajata boarderjem in sosedom, in zvezni urad v Clevelandu bo nemudoma nastopil proti tem vinskim trgovcem."

Toda kolektor Weiss je dober človek. Izjavil je, da bo sklical sejo vseh vinskih trgovcev na torek, 14. nov. ob 2. uri popoldne v poslovnem posloju. Tu jim bo razložil, kakšna je postava.

Potem dobijo vinski trgovci nekaj časa, da se privadijo postavi. In če ne, tedaj pridejo nadzorniki, ki bodo arretirali vsakogar, kar ne spolnjuje postave. \$5,000 kazni in pet let ječe preti onemu, kdor krši novo vinsko postavo.

"C. A."

Grof Apponyi o Wilsonu.

Iz Berlina se poroča:

Zdaj ko je predsednik Woodrow Wilson zopet izvoljen, je popolnoma gotovo, da bo postal drugačen predsednik, da bo videl priložnost, ki mu jo nudi cel svet, da bo pomagal napraviti mir v Evropi.

Tako se je izrazil grof Apponyi, ogrski voditelj. On je prišel sem, da je govoril pri neki posebni seji Reichstaga. Rekel je, da mu se zdi, da je "mir bližje".

Jaz sem prepricaš, da je na potu, — je pristavljal in na leju mu je zaigral smeh. — Jaz ne mislim, da bo prišel mir prihodnji teden, če deset tednov ali čez deset mesecov. Jaz samo pravim, da se je dalo miru že močne podlage. Samo primerjajte govore kanclerja Hollwega in Earla Greyja, ki sta jih držala pričetkom vojne z omimi, ki sta jih imela zadnji mesec.

Pogovarjal se je z nekim ameriškim časnikarjem. Grof ga je vprašal, kdo je pravzaprav izvoljen predsednik Združenih držav.

Casnikar mu je povedal, da se zadnja poročila glase, da je zopet Wilson.

— Upam, da je Wilson, — je odgovoril Apponyi. — Mi poznamo Wilsona. Poznamo njega, toda zelo malo vemo o Hughesu.

— Ali mislite, da bi bil Wilson v stanju spraviti vojsko skupaj? — ga je vprašal časnikar.

— O, da! Popolnoma gotovo je, da bo postal drugačen predsednik in videl priložnost...

Dopis.

Cleveland, Ohio. — Poročila sta se Jernej Bajec in Karolina Arko. Čestitke! — Umrla je na domu Julija Oreslov, poprek Belačnici. Slovencem zelo znana družina, staničnica na 26. cesti v Hamilton ave. Pokojna Julija je še staro 20 let, poročena leta in pol. Boljšala je za srčno hibo. Gostilnišča obrt družine Oreslov je na 1035 Chestnut St., blizu 9. ceste. Pogreb se je vršil 13. t. m. dopolno. Pokojnica zapušča 3mesecno življenje, izgubljeni v Mehiki, moral napovedati vojno, potem bi se moral tudi napraviti ameriškim kapitalistom kak korak vreniti.

Proti-vojno in proti-militarično mnenje je gotovo veliko. Največje je brez dvoma v Evropi, kjer so narodi najbolj občutili to sibo. Da je pa tudi v Združenih državah veliko proti-vojno mnenje, je razvidno iz zadnjih volitev, ki je bil izvoljen predsednik Wilson, ki je gotovo eden največjih in najbolj aktivnih pacifistov.

Upam, da je Wilson, — je odgovoril Apponyi. — Mi poznamo Wilsona. Poznamo njega, toda zelo malo vemo o Hughesu.

Ali mislite, da bi bil Wilson v stanju spraviti vojsko skupaj?

O, da! Popolnoma gotovo je, da bo postal drugačen predsednik in videl priložnost...

Weiss je dejal, da je v Clevelandu okoli tisoč ljudi, ki delajo proti tej postavi.

"Vinski trgovci so v isti vrsti kot trgovci z žganjem", je dejal Mr. Weiss. "Postava pravi, da ima privatna družina izdelati 200 galon vina na leto za lastno potrošnjo, toda niti galon voč, niti ga ne sme prodajati, če ni družina bondana in registrirana. Večina ljudi, ki kršijo to postavo, so tuječi. Nekateri izmed teh izdelajo na tisoče galon vina vsako leto. Potem to vino prodajajo svojim sosedom in boarderjem; toda protipostavno je vino prodajata boarderjem in sosedom, in zvezni urad v Clevelandu bo nemudoma nastopil proti tem vinskим trgovcem."

Toda kolektor Weiss je dober človek. Izjavil je, da bo sklical sejo vseh vinskih trgovcev na torek, 14. nov. ob 2. uri popoldne v poslovnem posloju. Tu jim bo razložil, kakšna je postava.

Potem dobijo vinski trgovci nekaj časa, da se privadijo postavi. In če ne, tedaj pridejo nadzorniki, ki bodo arretirali vsakogar, kar ne spolnjuje postave. \$5,000 kazni in pet let ječe preti onemu, kdor krši novo vinsko postavo.

Toda kolektor Weiss je dober človek. Izjavil je, da bo sklical sejo vseh vinskih trgovcev na torek, 14. nov. ob 2. uri popoldne v poslovnem posloju. Tu jim bo razložil, kakšna je postava.

Potem dobijo vinski trgovci nekaj časa, da se privadijo postavi. In če ne, tedaj pridejo nadzorniki, ki bodo arretirali vsakogar, kar ne spolnjuje postave. \$5,000 kazni in pet let ječe preti onemu, kdor krši novo vinsko postavo.

Toda kolektor Weiss je dober človek. Izjavil je, da bo sklical sejo vseh vinskih trgovcev na torek, 14. nov. ob 2. uri popoldne v poslovnem posloju. Tu jim bo razložil, kakšna je postava.

Potem dobijo vinski trgovci nekaj časa, da se privadijo postavi. In če ne, tedaj pridejo nadzorniki, ki bodo arretirali vsakogar, kar ne spolnjuje postave. \$5,000 kazni in pet let ječe preti onemu, kdor krši novo vinsko postavo.

Toda kolektor Weiss je dober človek. Izjavil je, da bo sklical sejo vseh vinskih trgovcev na torek, 14. nov. ob 2. uri popoldne v poslovnem posloju. Tu jim bo razložil, kakšna je postava.

Potem dobijo vinski trgovci nekaj časa, da se privadijo postavi. In če ne, tedaj pridejo nadzorniki, ki bodo arretirali vsakogar, kar ne spolnjuje postave. \$5,000 kazni in pet let ječe preti onemu, kdor krši novo vinsko postavo.

Toda kolektor Weiss je dober človek. Izjavil je, da bo sklical sejo vseh vinskih trgovcev na torek, 14. nov. ob 2. uri popoldne v poslovnem posloju. Tu jim bo razložil, kakšna je postava.

Potem dobijo vinski trgovci nekaj časa, da se privadijo postavi. In če ne, tedaj pridejo nadzorniki, ki bodo arretirali vsakogar, kar ne spolnjuje postave. \$5,000 kazni in pet let ječe preti onemu, kdor krši novo vinsko postavo.

Toda kolektor Weiss je dober človek. Izjavil je, da bo sklical sejo vseh vinskih trgovcev na torek, 14. nov. ob 2. uri popoldne v poslo

14=Konfesije.

Dr. BOGUMIL VOŠNJAK.

Italija hoče deliti Jugoslavane v dve državi: zapadno katoliško in iztočno pravoslavno. Kaj bi bilo z našim narodnim jedinstvom, ako bi bil kak mal zagrebški dvorič odprt torišče za vse intrigue paškega in krajevskega Rima, Vatikana in Kvirinala, Madžarov, Dunajčanov in Berolinovev!

Hrvatska bi bila žoga, s katero bi se igrale sovražne nam velike sile.

Italija je prebrisana. S svojo lukavo in nelojalno politiko si sicer ni stekla posebnih prijateljev. Pa ona ve dobro, kar hoče. Slabiti Jugoslavane, deliti jih, vepljati jim separatistične ambicije, to so njeni realni cilji. Italija si je v svesti, da zahtevači katoliško samostalno Hrvatsko deluje za svoje državne interese.

To so važni in veliki politični razlogi, ki zahtevajo v interesu naše bodočnosti v verskih stvareh pravo, pravičnost in toleranco.

Po to si samo posledica položaja, kojega je ustvarila dunajska politika. Od nekdaj je bilo pri Jugoslovanih versko vprašanje stozerni kamen medsebojnega razmerja. Tragika hrvatskorskega spora je v veliki meri posledica verskih razprtij. Vsi, ki so hoteli dobro našemu narodu od Kačić-Miošića in Dosojeva Obradovića, do Štrosma, Račkoga, Pavlinovića, Sundečića, Dobrile so oznanjali veliki nauki jugoslovenske ljubezni:

Brat je mío — koje vjere bio!

In naših dneh se katoliški del našega naroda ponaša s škofom Uccellini-Tice (v Kotoru), ki je vsega sebe posvečal delu za jedinstvo enokrvnega jugoslovenskega naroda. Oče Nikolaj Velimirovič pa s svojo ljubavi polno in vročo besedo glasnika-zlatoustova pridigaje isto, sledič stopam Strossmayerovim, največje načelo verske tolerance, verske strpljivosti, brez katere ni ne jugoslovenske sloge, ne jugoslovenske bodočnosti.

Najbolji krščanski pastirji na slovanskem jugu so bili pridigari ne samo krščanske strpljivosti, ampak oni so bili tudi prešnjeni od pravega jugoslovenskega duha. Med Srbi, Hrvati in Slovenci se svečeniki zažigali v narodu ogenj našega nacionalizma. Pravoslavnici in katoliški duhovniki so bili Jugoslovom opora in voditelji v žalostnih dneh suženjstva. Mnogo svetih duhovniških osebnosti pozna slovenski preporod.

Ali nista Trstenjak in Rajič dve moški postavi, katerih ne more pozabiti nobeden Slovenec? Ali ni Gregorčič krčil pot slovenski kulturi, kakor malokdo drugi? In končno je Aškerje kljub svojim ekzotičnim izletom na iztok vendar silen predstavitev slovenskega duhovnika-rodoljuba.

Slovenstvo je v zadnjih treh desetletjih pretrpelo hudo krizo.

Rimsko katoličanstvo je vedno bolj izpodkopavalo staro nacionalno smer v našem duhovništvu. Ni čuda, da je postal odpor vedno hujši. Treba je danes marsikaj obžalovati, kar se je zgodilo. Treba je pozabiti na spore in boje.

Slovenska politična borba ni bila nikdar načelna borba nekervenih elementov proti cerkevni; ona je bila načelna in dosledna samo na strani klerikalnih elementov. To je bil razlog, da so plitve osebnosti, nedostojna natolecevanja zamenjala stvar samo. Za to ne slavno prošlost, kakoršni se zreali v slovenskih časnikarskih polemikah, moramo imeti samo obžalovanje. Kolikokrat se je segalo v intimitnosti verskega življenja, kolikokrat se je diralo v delikatne strani verske tankocentnosti. Temu mora biti konec!

Globoko spoštovanje za versko življenje vsakogar, to je prava osnova za vsako pravo konfesionalno politiko. Vsak ima pravo da veruje in da njegovo verovanje ni izpostavljen zasmehu ulice. Svetobodo se naj cerkev razvija, nemoteno od države. Država ne sme poslati žandarna v cerkev, cerkev pa tudi ne sme oslanjati na žandarmove bajonetove. Ako bo cerkev prosta in nemotena v svojem delokrogu, bo ona etevelata in bo družbi v prospeku.

Cerkva seve pa tudi ne sme biti činilec, družabne reakcije. Ona ne sme ovirati države, ako je ta dala svojim državljanom svobodo proučavanja in znanja. Cerkev naj ima pod svojo duševno oblastjo svoje vernike, nikakor pa ona ne sme nalagati naukov in dogem onim, ki v nje ne verujejo.

Zdravo in žaltno versko življenje je za državo neprecenljivega važnosti. Država v marsikateremu oziru ni sposobna da je duševni pastir ljudstvu. Zamenjavajo naj jo druge socialne organizacije. Ako cerkev ubere prav pot, morejo biti velike njene usluge za občnost.

V državi, kjer je mnogo konfesij, si ne sme nobena prisvajati prvenstva, nobena privilegij. Mirno morajo živeti druga z drugo, — vse enako štene od državnega zakona.

Ali ni čudna stvar, da je tam, kjer je v državi več konfesij, med njimi mir in sloga ter da ni borbe konfesij z državo? Ali nam ni Nemčija sijajan vzor verske strpljivosti? Ali ni v Angliji popolni sporazum med konfesijami? Nikjer ni katoliška cerkev tako silno učinkovala v naši dobi na protestantizam, kot v Angliji. Takozvano okljukovo gibanje si je stavilo za nalogu da približuje protestantski obred katoliškemu.

Treba je za krepko versko življenje medsebojnega tekmovanja. Tako medsebojno prijateljsko razmerje je najkoristnejši vir splošne tolerance. Brez smisa za versko toleranco ni pravega verskega življenja.

Imamo v sreči Jugoslovanstva deželo, kjer je tuje zažigal plamen verske strasti, kjer je sovražnik, načinjavač konfesij proti konfesiji, hotel na srdcu in sovraštu zasnovati svojo vlado. Kakor v zverinjaku so razdelili Bošnjake, v enem naj bodo pravoslavni, v drugem katoličani, v tretjem mohamedanci, da se blaženi Židi so imeli svojo kletke.

Pa ti konfesionalni zverinjaki bi naj bili tudi politične ječe, iz katerih naj narod v Bosni ne vidi svetih žarkov jugoslovenskega narodnega jedinstva. Bila je to prava dunajska politika. Deli jih slabih jih in vladaj. — Medsebojna mržnja, nezaupanje, sumnjičenje je bila posledica take dunajske politike. Strašno je otrovala ta politični konfesionalizem bosansko narodno ozračje. Treba bo okna bosanske hiše prav na široko otvoriti, da ne bo ta zaduhli zrak okužil drugih. Geslo za Bosno bo: Na stežaj otvorena vrata in okna, da se izgubi to, kar je prinesel tuji režim.

Jugoslovenska konfesionalna politika mora biti zasnovana v duhu popolne tolerance. Vsaka konfesija naj ima svoj pravni položaj zaščiten od države. Država mora biti napram vsem blagohotna, napram vsem enako pravčena, nobena konfesija naj bo višja, noben nižja. V svobodnem natecanju naj ustvarjajo konfesije prave silne osnove za moralno življenje. One naj postanijo krepki činitelji družbe in napredka, ne konzervativizma in reakcije.

Glejmo samo kako veliko ulogo igra versko življenje v socialnem pogledu Anglije. Reči smemo, da imajo angleške državljanske svoboščine svoj početek in izvor v angleških verskih bojih, v revolucionarni sili krščanstva.

Srbija je že dokazala, da je zrela čuvati versko svobodo svojih katoličanov. V Srbiji je nekoliko tisoč katoličanov. Za njih je ona sklenila kot prva balkanska država Konkordat z Vatikanom in osnovala v Rimu pri papežu svoje poslanstvo.

Po tem strašnem klanju narodov, smemo upati, da bodo zedinjuječe si v raznih konfesijah močnejše ko razdirajoče, tolerannte krepkeje od nestrljivih. Za naše jedinstvo, za našo nacijo bi bila največja sreča, ako bi se našli v enem kolu katoliški duhovnik, pravoslavni pop in muslimanski hodža, ko bi ti pozabili na to, kar jih je delilo v preteklosti, vsi prožeti od istinitne ljubezni do istega naleta.

Brat, pomagaj trpečemu bratu!

Naša pesem.

Ni ga menda naroda, ki bi takoj rad pel kakor mi Slovenci. In ce nas tudi tarejo slrbi in težave, že najdemo trenutek, da pozabimo duševno moro in iz naših prs privrejo v najresnejših časih veseli in razposajemo pesmi. To dokazuje, da smo od narave nagnjeni na veselo razpoloženje, dokazuje pa tudi, da imamo od matere narave dar za petje in smisel do lepe umetnosti. Imamo tedaj vse, kar je treba za napredek v petju: veselje in dar. Nalogu našo je, da lastnosti pospešujemo in jih povečamo. Sveti naša dolžnost je, vzbujati v ljudstvu simbol zaz petje, ki blaži čustva in omiljuje dušno razpoloženje. Kjer je petje, tam ni slabih misli, ne zlobnih namenov, ne črnih naklopov. V petju se družijo le plemeniti čuti. Iz tega sledi, da je potrebno za vsakega posameznika, kakor tudi za splošnost, da se petje goji v kolikor mogoce najvišji meri. Vsakod, ki ima le kolikor kajti prvič je bil predsednik, ker je ta "job" pododeloval po univerzitetnem predsedniku McKinleyu. Kot je Vam gotovo znano, je bil Roosevelt za časa McKinleya podpredsednik.

Naročnik. — Kolikor je nam znano, je bil le Moltke, Nemec feldmarsal. V Avstriji je bil zadnji feldmarsal Raddeky. Feldmarsalljantov je bilo pa več.

Mr. Erken, Harrietta, Mich. — Vse smo preiskali, toda nismo našli, da bi od Vas kak dopis dobili.

Ako morete, prosimo, sporočite še enkrat.

Vedeljni naročnik, Milwaukee, Wis. — Bomo ob priljubljeni porabi.

Hvala!

Radownež, Pittsburgh, Pa. — Fran S. Finžgar, avtor romana

"Iz modernega sveta" in drugih njegovih povest, ki smo jih priobčili, je župnik v Sori pri Medvodah na Kranjskem. Finžgar je

pravno petje naj nas vodi v internacionalno. Ako rabim ta izraz, ne mislim besedo le v prvotnem, širšem smislu, temveč v ozjemu pojemu. Petje naj bo nameč tisto sredstvo, ki nas bo družilo na vzhod našim različnim političnim in strankarskim nazorom. Treba nam je združenja in smelo trditi, da se ne bomo združili nikdar v nobenem drugem društvu kot v pevskem. Namen pevskih društev pa vidimo vedno zastopane najrazličnejše med seboj si nasprotjujoče stranke in vendar se pevci med seboj dobro razumejo. Staro dejstvo je manjše, da je petje internacionala lastnina in eden najboljših slovenskih pisateljev.

Protest.

IZ URADA

slov. katol. podp. društva

SV. BARBARE

čev. 2, Jenny Lind, Ark.

Na še društvo je na redni meseci seji dne 5. novembra, 1916, vzel v pretres rezolucijo društva čev. 65 v Jolietu, Ill., in protest društva čev. 68 v Indianapoliu, Ind., ter se popolnoma strinja z obema društva.

Claustvo društva č. 2 odločno zahteva, da ostane ime združenih društev sv. Barbare s sedežem v Forest City, Pa., po starem, neizpremenjeno, in ne kot je sklemila peta redna konvencija v Forest City, Pa., in to zaradi prevelikih stroškov. Glejte, vse knjige in vse tiskovine ter sploh vse društvene potrebitve bi morale biti na novo urejene — in to vse zaradi par besedi pri spremembi imena naše organizacije; in to bi bilo veliko demur.

Toraj opozarjam vse ostade so-

bre, da izrazijo radi tega svoje mnenje v društvenem glasilu.

Louis Grile, predsednik.

Jožef Sedar, tajnik.

John Erčen, blagajnik.

Anglijska nota in Zdržljene države.

Washington, D. C. 15. nov.

Vlada Zdržljih držav bo najbrže

zahtevala od angleškega zuna-

jašnega ministra Greyja, da pojasni

in razloži, kaj misli s tem, ko pravi

da niso Zdržljene države ne-

vrilate.

London, Anglija, 15. novembra.

V Londonu piše časopisje, da bo

Zdržljene države najbrže spre-

jek angleško noto brez nadaljnih

kontraverz.

Več plače za pravke poslane.

London, Anglija, 15. novembra.

Pruska zbornica bo najbrže spre-

jela predlogo, ki se glasi, da bi se

poslancev povlačilo plače.

OPOMIM.

Pozivljam vse one, ki mi kaj

dolgorujejo, da poravnajo svoj dol-

ekom 14 dn; ako ne, jih obelo-

danim s polnim imenom po vseh

svetovnih ameriških listih.

John Cvetković,

4501 Roseville St., S. E.,

Cleveland, Ohio.

IZURJEN ČRKOSTAVEC,

ki ume tudi splošno tiskarsko de-

lo, se sprejme takoj v novo usta-

novljeni tiskarni. Ponudite z na-

vedbo zahtevane plače na:

Ivan A. Kaker,

342 Florida St., Milwaukee, Wis.

(16-17-11)

IZOBRIK

Pomozitev pevskih društev bi delka za pomagati v kuhinji. Ne

bila za nas zelo velika ponena, gleda sa, ali je star ali mlađa,

kajti vsakdo mora priznati, da je vdova ali deček. Plače od \$25 do

petje, osredoma pevsko društvo \$10 na mesec.

Eduard Jakšetić,

Sheffield, Pa.

NENAVADNA PRILIKA.

12 pesmi, 6 plošč in ta pre-

krasen fonograf za samo

\$19.50

\$19.50

Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.
Sedež v ELY, MINNESOTA.

GLAVNI URADNIKI:
Predsednik: Z. A. GERM, 807 Chestnut Way, Box 21, Ely, Minn.
doček Pa.

Predsednik: ALOIS BALANT, Box 106, Post Office, Ely, Ohio.

Glavni tajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn.
Slagajnik: JOHN GOUZE, Box 105, Ely, Minn.
Knjaznik: LOUIS COSTELLO, Box 558, Salida, Soja.

VRHOVNI ZDRAVNIKI:
Dr. MARTIN IVERO, 800 N. Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNIKI:
MICH BUNICH, 481 — 7th St., Calumet, Mich.
PETER SPEHAR, 422 N. 4th St., Kansas City, Kan.
JOHN KRŽIŠNIK, Box 133, Burdine, Pa.

POROTNIKI:
FRAN JUSTIN, 1708 E. 28th St., Lorain, O.
JOSEPH PISHLAR, 308—6th St., Rock Springs, Wyo.
G. J. FORENTA, Box 701, Black Diamond, Wash.

POMOŽNI ODBOR:

JOSEPH MERTED, od društva sv. Cirila in Metoda, Ely, Minn.

LOUIS CHAMPA, od društva sv. Sreca Jezusa, Štev. 2, Ely, Minn.
JOHN GRAHEK, st., od društva Slovencev, Štev. 114, Ely, Minn.

Vsi dopis, tikajoči se uradnik nadzor, kakor tudi denarne žaliljave, naj se pošljajo na glavnega tajnika Jednote, vse pri tobi pa na predsednika porotnega odbora.

Na posebna ali neuradna pisma od strani članov ne bo bilo resalo.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA"

IZ URADA GLAVNEGA TAJNIKA J. S. K. J.

POROČILO O UMRLIH ČLANIH IN ČLANICAH ZA NOVEMBER.

Ases. No. 220.

Dne 1. novembra 1916.
Umrl brat JOHN ABRAMOVIČ, cert. No. 12989, rojen leta 1876, čla udružstva Sv. Petra in Pavla, Štev. 51, Murray, Utah. — Umrl dne 7. oktobra 1916. — Vzrok smrti: ubit v rudniku. — Zavarovan je bil za \$1,000. — Pristopil k Jednoti 12. aprila 1910.

Umrl brat FRANK VIDMAR, cert. No. 16182, član društva sv. Petra in Pavla, Štev. 15, Pueblo, Colo. Rojen leta 1878. — Umrl dne 19. septembra 1916. — Vzrok smrti: srčna kap. — Zavarovan je bil za \$1,000. — Pristopil k Jednoti 1. marca 1913.

Umrl brat JOŽEF TAUČAR, cert. No. 1409, rojen leta 1872, član društva sv. Marije Danice, Štev. 28, Sublet, Wyo. — Umrl dne 7. oktobra 1916. — Vzrok smrti: srčna kap. — Zavarovan je bil za \$500. — Pristopil k Jednoti 7. novembra 1900.

Umrla članica MARILJA FORENTA, cert. No. 9208, rojena leta 1885, članica društva Marija Zvezda, Štev. 32, Black Diamond, Wash. Umrla dne 21. septembra 1916. — Vzrok smrti: srčna kap. — Zavarovan je bila za \$1,000. — Pristopila k Jednoti 1. jan. 1906.

Meseca oktobra je bilo izplačano društvo kakor sledi:

Za smrtnine članov in članice 63,900.00
Za boln. podporo, poškodbe in odpravnine 5,966.50

Skupaj: \$9,866.50

OPOMBA:

Te dni so razposlane na krajevne tajnike liste za sestavo inčnikov krajevnih članov in članice ter šestmesečnih računov.

Vse cenejne krajevne tajnike tempotom prosim, da bi vredili knjige tako, da jim bo mogoče odpeljati popoln imenik njih članov na glavni urad pred koncem mesta decembra. Iz teh imenikov se bo sestavila podlaga za asesment za mesec januar.

Toraj je zelo važno da gredo tajniki na roko v tem oziru, staremu in novemu glavnemu odboru Jednote.

V tekomem prihodnjem mesecu naj tudi cenejna društva skušajo poravnati svoj zaostali dolg pri Jednoti, da potem takem zamere glavni urad priobčiti čisti račun med društvom. Za to naklonjenost vam bode hvaljeni.

udani:
GEO L. BROZICH, glavni tajnik.

Vest iz Yukona. tu in se nahaja sedaj v bolnišnicu Pittsburghu. Čuje se, da bo o 15 A. West Newton, Pa., je bil obkrevljen. Podrobnosti mi niso znane, ne kaj je bil vzrok streljanja.
"Socijal. Kluba" po nekem Hrv-

tu in se nahaja sedaj v bolnišnici Pittsburghu. Čuje se, da bo o 15 A. West Newton, Pa., je bil obkrevljen. Podrobnosti mi niso znane, ne kaj je bil vzrok streljanja.

Poročevalce.

Kitajska priložnost Japonske.

Zaspana in nepoboljšljiva stalinarska Kitajska se bo pricela prebujati, toda prebudo se jo bo na jako nenežen način. — kakšen bo ta način, je mogoče takoj vedeti, ko se izvije, da je bo popolnoma gotovo prebuda Japonska.

Amerikanec, ki se vračajo iz Daljnega Vzhoda, preročujejo, da bo pricela Japonska zdaj, ko je ministrski predsednik feldmarschal grof Teranči, ravnokako politiko napram Kitajski, kakoršno je vodila napram Koreji, o kateri je način čitateljem že znano, kajti o tem smo pisali že zadnje čase.

Neka daljnje-vzhodna avtorite, Mr. George Bronson Rea, izdajatelj lista "Far-Eastern Review", ki izhaja v Šanghaju, nam pripoveduje:

"Medtem ko se vrši velika svetovna vojna, medtem ko se vrše v Združenih državah volilne kampanje, medtem ko se ne more nobena država vmes vtikati, misijo Japonci, da je udarila ura, ki je zanje ugodna, da se potrudijo za nadgradnje v politiko in kontrolo nad Kitajsko..."

Zelo pomembno je, da je istoimenje izraženo v tokijskem listu "Jamatu", ki pravi:

"Zdaj, ko je Anglija v vojni, ko so Združene države zamišljene v svoje volitve, je prisel za Japonsko čas, da si že enkrat dočimo svojo politiko napram Kitajski. Ako bomo čakali, da bodo Združene države izvršile svoj mornariški program, potem bo za nas prepozno. Ako bo Japonska zdaj zamudila, da bi rešila orientalsko vprašanje, potem ne bo nikdar več prilike. Zdaj je treba pritičeti..."

Neka druga japonska avtorite, prof. Masao Kambe iz Kioto univerze, je istotako prepričan, da je prišel trenutek, ko piše v časopisu "Japan Magazine-u", ki izhaja v Tokio:

"Treba je, da se Japonska odloči, da se poprime agresivne politike, ali pa, da se zadovolji to, kar ima, da bo branila to, kar je bilo mogoče dozdaj skupaj spraviti. Potem bo seveda na milost in nemilost sveta. Nikdar ni bilo bolj važnega trenutka, da delo kot je zdaj. Kot stvar zdaj izgleda, je edino, kar ji preostaja, to, da se poprime agresivne politike. Kaj ti defenzivna politika bi bila za Japonsko zelo zelo slaba..."

Medčasno je pa najbolj razvidno, kakšno politiko bo pricela Kitajska, iz afere, ki se je pred meseci dogodila v Cen-Cia-Tungu, v Južni Manzuriji, kjer so kitajski čete napadle oddelke nesramnih japonskih vojakov. Japonska je zahtevala, da kitajska vlada vse obžaluje in ji dovoli ob isti priliki tudi več koncesij. Te kontraverze so trajale več tednov in mesecov, pa se zdaj niso menda končane, vsaj poročano še ni bilo, da bi se bila kitajska vlada polnomo uklonila.

Osaski "Mainici" je prinesel — kot se poroča — ob tisti prilik članek, v katerem je svetoval Kitajska, da se naj Japonski lepo uada v pripoznico mikada kot svojega najboljšega prijatelja. "Mainici" potem nadaljuje:

"Ako se Kitajska še ne zzade, da se daljnovo-zhodno vprašanje ne more lepo končati brez prijateljskih odnosov med Ja-

On gotovo ne bo pripoznal, da je japonska politika agresivna. Iz vsega se vidi, kaj je namen Japonske. Kitajska je zdaj popolnoma mogoče.

Interesantno je opažati, da je Amerika zadnje čase zelo razvila svoje interese na Kitajskem."

To se tiče namreč tiste železnične, za katere je neka ameriška tvrdka sprejela kontrakt kitajskih vladi, radi katerega so se po ženek Japonci in Rusi repenčili.

Iz vsega je razvidno, da je postala japonska politika zelo agresivna, dala novi japonski ministrski predsednik grof Teranči, najtežji japonski militarist, je pa imel nek pogovor z zastopnikom časopisa "Jiji", ki izhaja v Tokio, kateri je bil pozneje priobčen v listu. Teranči je odločno protestiral proti pisanju in govorjenju, da se bo z njegovim nastopom kaj spremeni japonska politika.

On gotovo ne bo pripoznal, da je japonska politika agresivna. Iz vsega se vidi, kaj je namen Japonske. Kitajska je zdaj popolnoma mogoče.

Lahko se polje doma zoreči, prijetljivo in smrtonosno, kar se zadržuje v vjetrišču v Šentilj ali Italiji. Potrebno je, da se postavi tudi vjetrišča dolegača in odgovorov v angleščini in slovenščini.

To knjigo prejme vsakdo ZASTONJ, ki pošte celično naročimo na

GLAS NARODA, 16. NOV. 1916.

VABILLO NA VESELICO, katero priredi društvo štev. 129 S. S. P. Z. v Pleasant Valley, Pa., v soboto dne 18. novembra 1916 v Slovenski Dvorani.

Začetek točno ob 6. uri zvečer. Vstopina je \$1.00 zaz moške in ženske so pa vstopnine prostne. Igrala bo izvrstna godba. Tempotom vladno vabimo vso sodnino društva, posebno iz Manor in Claridge, da nas obiščijo. Za sveže pivo in dober prigrizek je dobro preskrbljeno. Odbor.

LOVRO MESIC, Hetelov, iz Rovt pri Sv. Lenartu, sodni okraj Škofja Loka na Kranjskem, naj se zglaši pri spodaj navedenem zaradi edinstvene po pokojnem bratu Johnu Mesicu, umrlem dne 28. oktobra t. l. v Oakley, Wyo. — Math. Tolar, 216 — 6th St., East Flat, Rock Springs, Wyo. (14-24-11)

VAKUUM VESELICO, katero priredi društvo štev. 129 S. S. P. Z. v Pleasant Valley, Pa., v soboto dne 18. novembra 1916 v Slovenski Dvorani.

Začetek točno ob 6. uri zvečer. Vstopina je \$1.00 zaz moške in ženske so pa vstopnine prostne. Igrala bo izvrstna godba. Tempotom vladno vabimo vso sodnino društva, posebno iz Manor in Claridge, da nas obiščijo. Za sveže pivo in dober prigrizek je dobro preskrbljeno. Odbor.

LOVRO MESIC, Hetelov, iz Rovt pri Sv. Lenartu, sodni okraj Škofja Loka na Kranjskem, naj se zglaši pri spodaj navedenem zaradi edinstvene po pokojnem bratu Johnu Mesicu, umrlem dne 28. oktobra t. l. v Oakley, Wyo. — Math. Tolar, 216 — 6th St., East Flat, Rock Springs, Wyo. (14-24-11)

VAKUUM VESELICO, katero priredi društvo štev. 129 S. S. P. Z. v Pleasant Valley, Pa., v soboto dne 18. novembra 1916 v Slovenski Dvorani.

Začetek točno ob 6. uri zvečer. Vstopina je \$1.00 zaz moške in ženske so pa vstopnine prostne. Igrala bo izvrstna godba. Tempotom vladno vabimo vso sodnino društva, posebno iz Manor in Claridge, da nas obiščijo. Za sveže pivo in dober prigrizek je dobro preskrbljeno. Odbor.

LOVRO MESIC, Hetelov, iz Rovt pri Sv. Lenartu, sodni okraj Škofja Loka na Kranjskem, naj se zglaši pri spodaj navedenem zaradi edinstvene po pokojnem bratu Johnu Mesicu, umrlem dne 28. oktobra t. l. v Oakley, Wyo. — Math. Tolar, 216 — 6th St., East Flat, Rock Springs, Wyo. (14-24-11)

VAKUUM VESELICO, katero priredi društvo štev. 129 S. S. P. Z. v Pleasant Valley, Pa., v soboto dne 18. novembra 1916 v Slovenski Dvorani.

Začetek točno ob 6. uri zvečer. Vstopina je \$1.00 zaz moške in ženske so pa vstopnine prostne. Igrala bo izvrstna godba. Tempotom vladno vabimo vso sodnino društva, posebno iz Manor in Claridge, da nas obiščijo. Za sveže pivo in dober prigrizek je dobro preskrbljeno. Odbor.

LOVRO MESIC, Hetelov, iz Rovt pri Sv. Lenartu, sodni okraj Škofja Loka na Kranjskem, naj se zglaši pri spodaj navedenem zaradi edinstvene po pokojnem bratu Johnu Mesicu, umrlem dne 28. oktobra t. l. v Oakley, Wyo. — Math. Tolar, 216 — 6th St., East Flat, Rock Springs, Wyo. (14-24-11)

VAKUUM VESELICO, katero priredi društvo štev. 129 S. S. P. Z. v Pleasant Valley, Pa., v soboto dne 18. novembra 1916 v Slovenski Dvorani.

Začetek točno ob 6. uri zvečer. Vstopina je \$1.00 zaz moške in ženske so pa vstopnine prostne. Igrala bo izvrstna godba. Tempotom vladno vabimo vso sodnino društva, posebno iz Manor in Claridge, da nas obiščijo. Za sveže pivo in dober prigrizek je dobro preskrbljeno. Odbor.

LOVRO MESIC, Hetelov, iz Rovt pri Sv. Lenartu, sodni okraj Škofja Loka na Kranjskem, naj se zglaši pri spodaj navedenem zaradi edinstvene po pokojnem bratu Johnu Mesicu, umrlem dne 28. oktobra t. l. v Oakley, Wyo. — Math. Tolar, 216 — 6th St., East Flat, Rock Springs, Wyo. (14-24-11)

VAKUUM VESELICO, katero priredi društvo štev. 129 S. S. P. Z. v Pleasant Valley, Pa., v soboto dne 18. novembra 1916 v Slovenski Dvorani.

Začetek točno ob 6. uri zvečer. Vstopina je \$1.00 zaz moške in ženske so pa vstopnine prostne. Igrala bo izvrstna godba. Tempotom vladno vabimo vso sodnino društva, posebno iz Manor in Claridge, da nas obiščijo. Za sveže pivo in dober prigrizek je dobro preskrbljeno. Odbor.

LOVRO MESIC, Hetelov, iz Rovt pri Sv. Lenartu, sodni okraj Škofja Loka na Kranjskem, naj se zglaši pri spodaj navedenem zaradi edinstvene po pokojnem bratu Johnu Mesicu, umrlem dne 28. oktobra t. l. v Oakley, Wyo. — Math. Tolar, 216 — 6th St., East Flat, Rock Springs, Wyo. (14-24-11)

VAKUUM VESELICO, katero priredi društvo štev. 129 S. S. P. Z. v Pleasant Valley, Pa., v soboto dne 18. novembra 1916 v Slovenski Dvorani.

Začetek točno ob 6. uri zvečer. Vstopina je \$1.00 zaz moške in ženske so pa vstopnine prostne. Igrala bo izvrstna godba. Tempotom vladno vabimo vso sodnino društva, posebno iz Manor in Claridge, da nas obiščijo. Za sveže pivo in dober prigrizek je dobro preskrbljeno. Odbor.

LOVRO MESIC, Hetelov, iz Rovt pri Sv. Lenartu, sodni okraj

I. I. Kraszewski:

UMIRAJOČI.

ZGODOVINSKI ROMAN.

(Za "Glas Naroda" priredil J. T.)

38

(Nadaljevanje).

Ko se je preoblekel, je zapustil z Zembrinškim vred hišo.

Zembrinski se je odpravil proti domu in rekel Liski, da mora vsakemu, ki bo vprašal po njem, povedati, da je odpotoval v Varšavo. Izvzet je samo Popanc. — Zatem je odšel po skrivenih stopnicah v svoje skrivalnice, kjer je bil že nekoc jalovec.

Ko so naslednji dan hlapeci zapregli, so vojaki obkolili vozove, v Zeljanovčevem gostilnu je pa stopilo par ekskutorjev.

Vincentovič je najprej misli, da je pomota. — Ko so mu pa povedali, da so prišli zastran zabojev, bi bil knalo obupal.

— Ta ropar, ta Zembrinski nas je izdal — je kričal in se pridušil na vse grlo. — Gorje mu! — Gorje!

Po naročilu sodišča se ni smelo zabojev odpeljati in to toliko časa ne, dokler se ne bo dognalo, kaj vsebujejo in čegava lastnina so.

Vincentovič, ki je proti temu protestiral, so arctirali, pan Burski pa sedel na konju in odihkal. — Nikdo se ni brigal zanj.

Ves plašen in prepelan je prijalih v Bransk. — Bilo že pozno zvečer. — V hiši patra Serafina je bila še luč. — Potrkal je na vrata. — Pater mu je odprl in se začudil.

— Kaj si se že vrnil? — Kaj se je zgodilo? — Zakaj si tako razburjen?

— Nesreca se je zgodila, velika nesreča — je šepetal stari vojak. — Prišli smo v Lublin, in Vincentovič je odšel k nekemu znanemu. — Ta njegov znanec nas je denunciral pri sodišču. — Sodišče je zaplenilo vse zaboje.

— Kje je Vincentovič?

— Zapri so ga, ker ni hotel ubogati.

Pater se je prijet za glavo.

— Jaz sem planil na konja in pribeljal sem. — Toda komu naj sporočim?

— In to je bilo res zelo dobro premisli.

— To je zadnji udarec — je ternal pater. — Prepričan sem, da bo samo že Zenon ohranil svežo glavo. — Kaj naj ti svetujem? Ze non prenoscuje pri meni. — Pojdij k njemu v jedilnico.

Burski je šel po hodniku in stopil v obednico. — Zenon ni bil še legal k počitku, ampak se je zamišljen izprehajal semtretja po sobi.

Z jecljajočim glasom mu je Burski vse razdel.

— Skrij se, da te ne vidi živa duša — mu je rekel Zenon. — Jaz bom že ukrenil vse potrebno.

Toda to je bilo silno težko. — Po dolgem premišljevanju je sklenil Zenon obvestiti kneza Roberta in se podati žnjim v red v Lublin. — Pri sodišču se mora s pomočjo generalovej zjave izpričati, da je vse, kar je v zaboljih generalova last.

Sel je torej k Robertu in mu brez ovinkov vse razdel.

— Torej je bila tudi največja žrtev brez uspeha. — Mene bi nič ne skrbelo, če bi ne bilo generala in očeta. — In če bi ne bilo Stela.

— Zenon, kako strašno je vendar življenje!

Zenon mu je stisnil desnico in mu ni odgovoril.

Ko je pan Sigmund odpotoval iz Branska, je bil trdno prepričan, da je knezova rodbina na robu propada in da bo propadla, če ne bo dobila pomoči. — Vedel je nadalje tudi, da knezom edinoč očes lahko pomaga. — In eč jin oče pomaga, potem bi ne bilo prav posebno čudno, ako bi ga vzel Stela za moža. — V njegovih lahko mišljeni pameti se je porodilo marsikaj. — Kneginja ga je naravnost očarala. Take lepote ni še nikoli videl.

Toda to je bilo le par dni. Zatem sta oče in sin pozabila obisk.

V tistem času se je pa mudil v Lublino pan Zenon Zurba. — Na vsak način je hotel rešiti zaboje in umetnine, ki so se nahajale v njih.

Sigmund Garbovski je bil tega svojega prijatelja zelo vesel. — Ko sta bila dvakrat ali trikrat skupaj, mu je Zenon pojasnil namen svojega priroda.

— Pomislite, — je rekel pri neki priliki — vse bi se dalo urečiti, če bi hotel poslušati Gozdowski mojega očeta. — Oče je rekel, da plača vse dolgoce, samo da bi se jaz poročil s knegijo Stelo.

— Gotovo se salite — se je zasmehjal Zenon Zurba.

— Ne, častno besedo. — Oče bi bil dal denar, če bi mi dovolili, da bi zasubil kneginjo.

Zenon ga je resno, ostro in žalostno pogledal.

— Dragi Sigmund, kako ste prisli do te misli? — Res je, da smo vsi enaki, toda preteklost, tradicije, ponos, to na pa loči. — Ti ljudje misijo, da ni nicesar bolj ponizevalnega kot bratiti se z ljudmi, kateri pripadajo nižjem slojem. — Kaj je vama vendar padlo v glavo? — Ali ne sprevidite, kako strašen prepad je med vami in to krasno žensko? — Vi jo morate spraviti na isto stopnjo, katero vi zavzemate, ali se pa morate povspeti do nje.

— To je že res — je odvrnil Sigmund — toda moj oče je zelo velik skopuh. — On ne da od sebe denarja, če ne ve, da bo imel doček.

— To je neumno. — Že vsaj v tem oziru — je rekel Zenon.

— Vzemimo, povdarjam, da ne pravim, da se bo zgodilo, vzemimo, da bi se jaz Steli dopadel. — Kaj bi bilo potem? — Kaj če bi se naenkrat naveličal svojega dosedanjega življenja? — Kaj bi bilo? — Povejte!

— Čudno bi bilo, zelo čudno.

— Včasih so se že dogajali taki slučaji in se že zdaj dogajajo. — Gozdowski je napravil veliko napako, ker ni izpregvoril o tej zadevi nobene besede. — Morda bi se v začetku norčevali iz nas, pozneje bi se pa že vse uredilo.

Zenon je odštel.

— Saj vam nikdo ne brani poto v Bransk. — Idite tja in poskušajte. — Morda bo šlo.

— Saj me ne bodo sprejeli tam.

— Zakaj ne! — Seveda vas bodo, pa še z veseljem. — Toda z ženitvijo ne bo nič.

Sigmund se je zamislil, in slednjč podal Zenonu roko.

— Saj ne boste tega nikomur povedali, kaj ne, da ne!

— Nikar se ne bojte. — Živa duša ne bo izvedela nicesar o tem.

S tem je bil pogovor končan. — Sigmund je bil pripoznal, da ljubi kneginjo.

Se isti dan je odpotoval v Bransk. — Generalu je sporočil, da je Vincentovič oproščen in da bo sodišče izročilo zaboje, če general prispeče, da so njegova lastnina.

Knez Robert in general sta ga z zanimanjem poslušala.

— Jaz da bi prisegel — je vzrojil general. — Za nič na svetu!

— Ne, ne, tega ne!

Medtem je bila vstopila kneginja Stela. — Z začudenjem je morda pana Sigmunda, ki ji je stopil ves svež in smejoč se nasproti.

Zadnje dni se je bila precej izpremenila. — Sigmund je z

slado opazil, da njena sedanja lepota ni več dekliška, pač pa lepota žene, v vsem svojem čaru.

Skoraj cel dan jo je videl. — Deloma je bila pri njej Antonija, deloma sta bila sama.

Njemu se blodile naravnost "blazne misli po glavi.

Povedal ji je, da se bo naslednji dan vrnil v Lublin.

— Pozdravite pana Zenona — je vzkliknila Stela. — Povejte mu, da se bom večno spominjala onih, ki so nam stali v težkih urah na strani.

— Oh, milostljiva — je vzkliknil — potem bom skrbel, da se boste tudi mene spominjali. — Vrjemite, da si nisem upal izraziti te svoje želje. — Prisel sem kot sel pana Zenona in sem torej v službi vaše visokosti.

— Saj sem — se je nasmehnila in se vam prisrečno zahvaljujem.

Ponudila mu je roko. — Sigmund se je ozrl, poklenil in jo pojavil.

Kneginja je zardela in mu roko takoj zatem odtegnula.

— Kneginja, imenujte me svojim služabnikom in prepričani bodite, da vam bom služil v popolno zadovoljstvo. — Dajte mi povelje. — Če bo treba, bom tvegal življenje, samo da ga bom izvršil.

— Niman pravice prosiš, niti pravice zapovedovali. — Jaz sem le žalostna priča sedanosti.

(Dalje prihodnjič).

Harakiri.

To je slovesni japonski samomor. Japonci so v veliki večini se pogani in zato imajo tudi o smrti drugačne misli kot mi. Harakiri je samomor, ki se izvrši s tem da si morilce razpara trebuh. Kadar turški sultan poslije visokim uradnikom, ki so zaslužili smrt, svileno vrvice s poveljem, da ne naj obesiji ali zadavijo žnjo, takoj je japonski mikado ukazal plenitem, ki jih je hotel spraviti na drugi svet, da si naj trebuh prepričajo. Tudi vojaki, ki se hčajo ogniti sramoti, izvrše harakiri. Ko je v rusko-japonski vojni admirail Skrydlov zajel japonske prevozne ladje na morju in jih potopil, je mnogo vojakov prehitelo smrt v morskih valovih s tem prav japonskim načinom samomora.

A kako pride Japonec do tega, da si ravno trebuh prepriča? Saj to ni niti najlažja, niti najlepša smrt! Odgovor na to nam dajo japonski modrijinci, ki uče, da je se dej duše v trebuhu; harakiri je toraj najhitrejše resi iz telesne jeseni! Poganski Japoneci toraj ta samomor smatrajo za slovesno dejanje, pri katerem samomorilce samega sebe žrtvuje svoji časti.

V prejšnjih časih je tudi sodišče obsojalo plemence k takemu samomoru. Japonec, ki je hotel izvršiti to strašno dejanje, je sklical svoje najboljše prijatelje. Pred domačim očetom je bila preganjena na tleh preproga, na katero je sedel tako, da so se končna dotikalata. Za njim je stal den bližnjih sorodnikov z mecem v ruki. Samomorilce je vzel ostro oritev in se nagnil naprej, kajti libi bo sramotno, aki bi umirajoči padel nazaj. S kratkimi besedami je povedal, zakaj si vzame življenje, in nato si je porimil brtev v život in ga prerazil. Za njim stoji sorodnik mu je takoj nato z mečem odsekal glavo.

Zdaj sodišče več ne obsoja k samomoru, a ohramil se je še. Upati je, da prodričajo karsčanski nazori odpravijo ta nečloveški poganski običaj.

(15-17-11)

Kje sta LOUIS OBERČ in FRAN DIMC? Oba sta doma iz škocjanske fare na Dolencijskem. Nahajata so nekje v okolici Pittsburgha. Ker ne vem za njun naslov, zato prosim, da se mi javita, ali pa će kdo kdo v nju naslov, da ga mi naznami. — Anton Dime, 3817 E. 78th St. Cleveland, Ohio. (15-17-11)

Rati bi zvezel za naslov JOHNNA PRINC. Delala sva skupaj v tovarni vozov na West Pullman, Ill. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za njegovo naslov, da ga mi naznami, ali naj se pa sam oglaši. — Joseph Stemberger, 1025 Way Ave., Cleveland, O. (15-17-11)

Iščem svojega brata ANTONA MALJEVCA. Svoječasno je delal za Humboldt Co., Cal. Prosim cenjene rojake, če kdo vedje, kje se nahaja, da mi javi, ali naj se pa sam oglaši. — Joseph Maljevac, L. Box 45, Cairnbrook, Pa. (15-16-11)

Rati bi zvezel za naslov JOHNA PRINC. Delala sva skupaj v tovarni vozov na West Pullman, Ill. Prosim cenjene rojake, če kdo vedje, kje se nahaja, da mi javi, ali naj se pa sam oglaši. — Anton Dime, 3817 E. 78th St. Cleveland, Ohio. (15-17-11)

Iščem svojega brata ANTONA MALJEVCA. Svoječasno je delal za Humboldt Co., Cal. Prosim cenjene rojake, če kdo vedje, kje se nahaja, da mi javi, ali naj se pa sam oglaši. — Joseph Maljevac, L. Box 45, Cairnbrook, Pa. (15-16-11)

HARMONIKE

teden kalnikovskih vrst in poskrivajo po najnižji cenah, a do le treptino in sensibilno. V popravki umetnosti in zdravju.

Dr. KOLER je zanesljivo zanesljivo v zdravju, specijalist za zdravje in zdravljene harmonike po dogovoru; izdelujem nove KOVČKE po \$6.00 ter nove mehovne od \$6.00 do \$10.00. Delo trpežno in zanesljivo.

Importirane Franz Lubasove harmonike so razprodane. Imel bom zalogo zoper po končani vojni, ter se ne pozneje rojkom priporočam.

Kupujem, prodajam in popravljam stare rabljene harmonike po dogovoru; izdelujem nove KOVČKE po \$6.00 ter nove mehovne od \$6.00 do \$10.00. Delo trpežno in zanesljivo.

Dr. KOLER

638 Penn Ave., Pittsburgh, Pa.

SLOVENSKI ZDRAVNIK

Dr. Koller je zanesljivo zanesljivo v zdravju, specijalist za zdravje in zdravljene harmonike po dogovoru; izdelujem nove KOVČKE po \$6.00 ter nove mehovne od \$6.00 do \$10.00. Delo trpežno in zanesljivo.

EDINI SLOVENSKI JAVNI NOTAR

(Notary Public)

IZDELUJE IN PRESKRBUJE

ANTON BURGAR

82 CORTLAND STREET, NEW YORK, N. Y.

IZDELUJE IN PRESKRBUJE

MODERNO UREJENA

TISKARNA GLAS NARODA

VSAKOVRSTNE TISKOVINE

IZVRŠUJE PO NIZKIH

CENAH.

DELO OKUSNO.

IZVRŠUJE PREVODE V

DRUGE JEZIKE.

UNIJSKO ORGANIZIRANA.

POSEBNOST SO:

DRUŠTVENA PRAVILA,

OKROŽNICE — PAMFLETE,

CENIKI I. T. D.

VSA NAROČILA POŠLJITE NA:

Slovenic Publishing Co.,

82 Cortland St., New York, N. Y.